

Noszvaj, az ezerarcú

*Egy település, amely nem a könnyebb utat választotta
Beszélgetés Bóta Gézával, Noszvaj polgármesterével
és Czinkéné Szűcs Krisztinával,
a noszvaji IKSZT vezetőjével.*

*„Virágok, csodálatos panoráma,
jó levegő és vendégszeretet”*

Ezekkel a szavakkal írható le a község talán a leginkább jellemző módon; de emellett még több mindent talál itt az látogató. A Bükk déli kapujában, Egertől tíz kilométerre fekszik Noszvaj. Sajátos hangulatát az itt élő kreatív, vendégszerető közösség alakította, amely ma is éli hagyományait, ám mellette folyamatosan újít is.

A barokk De la Motte-kastély, a síkfőkúti tavak, az 1889-ben épült Gazdaház, az úgynevezett „Pincelakások”, a tufába vájt borospincék sokasága, a Bükk turistaújtjai vagy a februártól decemberig terjedő rendezvényeinek sokasága (például a Szerelemhétvége, a Húsvéti Vendégvárás – Tojáskereső Verseny, a Sörest, az Anna-napi búcsú, a Fröccsparti, a Szilvanap, a Noszvaji Pincenapok és Kemencében Készített Ételek Napja, a Zenés Bortúrák, a Birsnap, a Márton Nap) mind-mind megannyi látnivalót kínálnak.

A helyi közösség az évszakokkal harmóniában szervezi természet-

és családbarát programjait. Évente sokszor nyitják ki portáik kapuját, hogy a látogatók megismerhessék ünnepeiket, receptjeiket, kertjeiket, a vidék borait és termálvizeit, s a csupa nagybetűvel írandó gazdákat, a faluban élő tehetséges, hivatásuknak élő embereket.

Noszvaj kimondottan gazdag olyan terekben, melyek kiválóan alkalmasak különböző családi szabadidős tevékenységek befogadására. Egyes családok „el-elfoglaltak” egy-egy területet, és organikus módon újraértelmezték azok felhasználását. Ma már kilenc olyan élményteret is számon tartanak Noszvajon, amit lassan az egriek is elkezdtek felfedezni.

Az egyik ilyen gyönyörű fekvésű helyen, Síkfőkúton találkozom Czinkéné Szűcs Krisztinával, a helyi IKSZT vezetőjével.

Kelemen Éva: *Mindig is szerettem ezt a helyet, gyerekorom óta járunk ide ki. Jó látni, hogy vannak új dolgok, működik a bolt, és látható, hogy jól érzik itt magukat a gyerekek. Kriszta, kérlek, monddjál*

pár szót a most folyó programról és természetesen magáról erről a helyről is!

Czinkéné Szűcs Krisztina: Most éppen egy Erzsébet-tábor van, amire minden évben pályázik az IKSZT. Elsősorban noszvajiak a gyerekek, de vannak Bogácsról és Somolyáról is tanulók. Nagyon

szeretnek itt táborozni, itt a bázisunk, innen indulunk kirándulni, s a strandra is. Három turnust vállaltunk be az idén nyáron. Ez a hely Síkfőkút, amely ma Noszvaj üdülőterülete. Régen a forrás miatt állatok itatóhelye volt. Később a Gallas család tulajdona lett. A két tó mesterséges, a Gallasok hozatták létre. Sokáig Eger város tulajdona volt, majd később került közigazgatásilag Noszvajhoz. A noszvajiak nagyon szeretik, és mindig is erős érzelmi szálakkal kötődtek hozzá. Sokszor emlegetik a régi időket, amikor volt itt palacsintasütő, kis trafik is. Az önkormányzat ebben a ciklusban döntött arról, hogy átveszi a büfé üzemeltetését. Egy kis *kamraboltot* indított be, amelyben ajándéktárgyakat és helyi termékeket is lehet kapni. Nagyon fontos egy ilyen hely az itt pihenő turistáknak. Síkfőkút egy jól kiépített turistafogadó központtá vált az idők során. A másik jelentős és fontos fejlesztés a sokak által látogatott játszótér. A tavakat az önkormányzat kitisztíttatta, rendezte a vízgazdálkodást az alsó taven is. Most már kiváló a vízminősége mind a két tónak. Sokan járnak ide horgászni, de vízbicikliket és csónakokat is vásárolt az önkormányzat, mert azt szeretnék, hogy jól érezzék magukat itt az emberek. Ezért vannak itt a szalonasütő és a főző helyek is. Folytatjuk a megkezdett faültetéseket is, hogy még árnyasabb és kedvesebb legyen a rét a pihenéshez. A vizesblokk felújítása most zajlik, de a játszótér további bővítését tervezzük.

K. É.: *Kérlek, mutasd be magad pár szóval!*

C. SZ. K.: Ózdi születésű vagyok. Noszvajra 2003-ban költöztem. Itt építkeztünk. 2007-től részt veszek a Noszvaj Idegenforgalmáért Egyesület munkájában. Itt indult el a közösségi munkám, itt jó társakra találtam. Az egyesület valóságos közösségként tevékenyke-

Erzsébet-tábor, Noszvaj, 2017

dik. Könnyű volt az új ötleteinkkel meggyőzni őket. Jó volt a fogadó-készség. Az egyesület révén lettem ismertebb a településen, ahogy részt vettem a rendezvényeken. Több új dolgot valósítottunk meg Balogh Barbarával és Thummerer Évával. S amikor az IKSZT vezetői állásra kerestek embert, akkor én nyertem el a számomra megtiszteltetést jelentő feladatot. Így 2013 óta az IKSZT vezetőjeként foglalkozom a helyi közművelődéssel, a közösségfejlesztéssel, a noszvaji közösséggel, a vidékfejlesztéssel.

K. É.: *Noszvaj közel van Egerhez, sokan járnak ki ide a progra-*

mokra. De Bogács fürdőhelye felé is erre vezet az út. Gondolom ez is szerepet játszik abban, hogy a sok turistát itt is meg akarjátok valamivel „fogni”. Azt látom, hogy a település rendkívül jól használja az adottságait, gyönyörű a hely, és sok fiatal költözik ki. Sok nyaralót újítanak fel mostanában. Te hogyan látod ezt?

C. SZ. K.: Noszvaj sajátos helyzetben van, nincs strandja, nem gyógyhely, nem fürdőhely. Így a mostani fejlesztési trendeknek, a fürdőhely fejlesztéseknek nem felel meg. Ezért meg kellett találnunk a magunk helyét. Meg kellett találni a saját vonzerejét a falunak, azt,

Erzsébet-tábor, Noszvaj, 2017

hogy miben vagyunk különlegesek. Szerencsére nagyon jók az adottságaink, nagyon szépek a műemlékeink. Sok értékünk van, amit meg tudunk mutatni a turistáknak. És amiben szerintem nagyon jók vagyunk, az a sokféle és jó szálláshely, a négy csillagos hoteltől kezdve a stílusos vidéki szállodától a legszebb falusi szálláshelyig, így mindenféle igényt ki tudunk elégíteni. De ha csak egy jó ebédre vágyik valaki, akkor itt van a Rozmaring étterem, a Magtár Fogadó, az Oxigén Hotel étterme, vagy a Nomád Hotel és a Síkfőkút Hotel étterme. Különleges színpont a most nyílt Csendülő, amely egy „szívhely”. Egy igazi közösségi tér, tele különleges produkciókkal és egyedi hangulattal. Híres látnivalónk a De la Motte-kastély, a Pocem, a barlanglakásokból létrehozott természetművészeti központ, amelyet a Farkaskő Művésztelep Egyesület üzemeltet. Az a jó ezen a településen, hogy a vállalkozók, megvalósítók itt tudnak együtt dolgozni. Itt, aki turizmussal akar foglalkozni, az kötelességének érzi, hogy belépjen az egyesületbe, amely 20 év óta látja el ezt az értékteremtő és értékmegőrző feladatát.

Hiszen azok a rendezvények, amelyet 20 éve indultak el Hegedűsné Majnár Márta munkája eredményeképpen, már országos méretűvé nőttek. Például a Húsvéti Vendégfogadás, a Szilvanapunkt, a Kemenécis Napunk. Majd ezekhez jöttek az újak: a Birsünnep, a Terepfutóverseny, a húsvéti Tojásvadászlat és a Bálint-napi hétvégénk.

K. É.: *Hogyan vesznek részt a közösségi életben a helyiek és betelepülők? Hogyan tudtak alkalmazkodni, mennyire lehet bekapcsolni őket a közösségi életbe?*

C. SZ. K.: Olyan emberek jöttek ide, akik értéket keresnek, többen maguk is magas színvonalat képviselnek a saját szakterületükön. Jól érzik itt magukat és nagyon szívesen vesznek részt a programokon, és sok önkéntes munkát is vállalnak. Színvonalas munka folyik mind a két intézményben (óvoda, iskola), ezért magas létszámmal töltik meg az intézményeket. A szülőknek magas az elvárásuk, és ezt az intézményeink ki tudják elégíteni.

Noszvaj egy vonzó hely. Tudatosan törekszünk arra, hogy megőrizzük a jó levegőjét, a szép

környezetet, az erdeit. Az önkormányzat is minden erőforrást megmozdít, hogy esztétikailag is vonzó legyen. Tényleg szerelmesnek lehet lenni ebbe a településbe. Sok minden az értékről szól. Szeretnénk, ha azoknak az embereknek a tevékenysége és elismerése kerülne a középpontba, akik tényleg az értékek mentén dolgoznak. Az alpolgármester, Szabó Péter kezdeményezésére indult el egy új kezdeményezés: a csoknoszvaj.hu oldal. Ez a község építési telkeit egy átfogó kampányon keresztül ismerteti a CSOK 10M+10M kedvezményprogramban részt venni kívánó magyar fiatal családokkal.

Ez egy nagyon jó és ösztönző marketingfogás, hogy ideköltözzenek a fiatal családok, hogy a falu ne vesszen el, hogy megőrizzük. Legyen benne mindig gyerek, legyen benne fiatal. S megtudjuk mutatni az újaknak, hogy meglásásák a honlapot megnézők, hogy miért pont Noszvaj! Miért éppen ide kell költözni? Azon kívül, hogy nagyon szép és nagyon jó természeti adottságai vannak (szerintem Magyarország legszebb faluja), turisták tízezrei jönnek annak ellené-

re, hogy nincs itt standfürdő. Meg kell mutatni, hogy miért érdemes ideköltözni, s hogy a vett ingatlanok értéke hosszútávon is értékálló marad. A település mögött egy erős közösség áll, olyan emberek, akik elkötelezettek a falujuk iránt. A falujuk megmentéséért és életben tartásáért. Fontosnak tartják, hogy kihozzák belőle a legtöbbet, amit be lehet mutatni. Vannak nehézségek, de az ötletünk mindig több, mint amit a pénztárcánk enged. Ezért nagyon sok önkéntes munkát végeznek a helyiek. Van egy aktív mozgató mag, és vannak, akik csak alkalmanként vesznek részt a közösség életében. Ez az aktív közösségi létezés viszont vonzó, indok arra, hogy ideköltözzenek az emberek.

K. É.: *Gondolom, ezzel a helyi identitást szeretnétek erősíteni.*

C. SZ. K.: Így van. Minden eszükkel próbáljuk megszólítani a helyi embereket, támogatjuk őket, igyekszünk meggyőzni, programjainkba bevonni őket, szemléletet formálni, ami sokszor nem hálás és nem rövid távú feladat. Mindig azt az utat választjuk, ami nehezebb, ami több kihívást kínál! Azért vannak előremutató változások is. Régebben sokkal hosszabb ideig kellett szelíden kérlelnünk a gazdákat, hogy készítsenek lekvárt (ez most már könnyebben megy), hogy jöjjenek el árusítani, jöjjenek táncházba, hozzák el a gyerekeket, ültessenek virágokat, mutassák meg portáikat. Nyissák ki a kapukat! Azt hiszem, ez a legnehezebb, ehhez igazi bátorság kell. Itt helyben megmutatni a vendégnek például, mit tudnak készíteni a kemencékben, és persze vállalják a nagy strapát, ami ezzel jár. Könnyebb lenne külsős rendezvényszervezőt, szakembereket meghívni, de mi soha nem ezt az utat választjuk. Mindig a helyi értékeket, érdekeket tartjuk szem előtt. Most a Kemencés Napon is az a fontos, hogy helyi kötődésű legyen

a fellépő, például a rockegyüttes is. Lehet, hogy nehéz lesz megszervezni, de mi ezt az utat választjuk. Ez speciálisan noszvaji vonás, hogy merjük a nehezebb utat vállalni!

K. É.: *Ami még Noszvajról sok mindenkinek eszébe jut: a Gazdaház. Beszélj erről a projektről is egy pár mondatot.*

C. SZ. K.: A Gazdaház a lelke közepe minden noszvajinak. Hegedűsné Majnár Márta álmolta meg, hogy élő tájház legyen ez az épület. Ezt az elképzelést próbáljuk továbbvinni mindig újabb és újabb pályázati források felhasználásával. Például az egyik nyertes Kubinyi-pályázatból lett meg a ház hagyományőrző berendezése. Azt hiszem, büszkén elmondhatjuk, hogy van egy múzeumpedagógiai foglalkozásokra is alkalmas szobánk, sőt még múzeumpedagógiai játékok készíttetésére is lett lehetőségünk, amik mind saját fejlesztésűek: van egy Noszvaj-foglaló játékunk, van egy forgató játékunk a népviseletek bemutatására, de vannak más, Noszvajt bemutató játékok is, például saját puzzle-unk is van. Most készült el a múzeumpedagógiai kiadványunk is ehhez, amely Csorba Erzsébet és Benke Orsolya munkája, amelyet jövőre szeretnénk múzeumpedagógiai Nívó-díjra jelölni. Egy másik pályázatból az aszalás hagyományát próbáltuk visszahozni, hiszen szuszinkás falunak is nevezték Noszvajt. Ezt az értéket is igyekszünk megőrizni. A www.noszvajpakk.hu oldalon találhatóak azok a turisztikai programok, amelyekből az idelátogató csoportok választhatnak, például akár a kemencében való sütés bemutatását is.

A másik nagy innováció, amit több helyről is figyelemmel kísértünk, a Meseút létrehozása. Ez egy közös gondolkodás eredménye, amelyet Tátrai Vanda meseterapeuta fogott össze, és ő töltötte meg a tartalommal, a Meseúton elhelyezkedő házakat mesékkel. Maguknak

a házaknak a létrehozásában több falubeli művész vett részt, akik önként vállalták, hogy egy-egy házat kidíszítsenek. Az Idegenforgalmi Egyesület biztosította a technikai és anyagi háttérrel a megvalósításhoz. Megszervezte a marketinget és az értékesítést, hogy ez mind a falubeliek, mind a turisták számára elérhető ajánlat legyen. Nagy örömünkre idén Eger a Meseúttal Noszvajt behívta az EDEN (Kiváló Európai Desztinációk) pályázatba.

K. É.: *Nem unatkoztok. Mindig történik valami Noszvajon, és mindig kitaláltok valami újat. A település a kezdettől fogva részt vesz a Kulturális Közfoglalkoztatási Programban. Hogyan segítik a munkátokat a kulturális közfoglalkoztatottak? Milyen ötletekkel tudják kiegészíteni a ti kezdeményezéseiteket?*

C. SZ. K.: Már az első programhoz is csatlakoztunk, és azóta is részt vesz a falu a programban. Az Idegenforgalmi Egyesület elnökeként az első voltam, aki élt ezzel a lehetőséggel Noszvajon. Az első közfoglalkoztatottunk Witmann Viktória újságíró volt, aki akkor költözött a faluba. Nagyon jó volt vele dolgozni. Vikinek a saját projektje, egy ismeretterjesztő kör indítása, a falu „dokumentálása”: fotózás, interjúzás, filmezés volt. Cikkeket írt az eseményekről, az emberekről, interjúkat készített, és az újság szerkesztésében is részt vett. Általa megfrissült az újság. Az összes kulturális közfoglalkoztatási programban részt vett az egyesület, sajnos az utolsóban nem kapott embert. De az egyesület hatására egyre több szervezet csatlakozott a programhoz és kért, kapott embert a tevékenységéhez. Később jött a Pitypang, a Noszvaj Hagyományőrző Egyesület, részt vett a Farkaskő Művésztelep Egyesület, aztán a Magyarországi Tájházak Szövetsége is. Látták, hogy ez egy jó program, és szívesen dolgoz-

Kirándulás

nak benne az emberek. Nagyon jó kapcsolatunk volt és van az NMI Művelődési Intézettel, sokat köszönhetünk nekik. Nagyon jó volt ezeknek az embereknek, a közösségért, a közművelődésért feladatot adni. Minden közfoglalkoztatott-ra jellemző volt, hogy részt vállalt minden közösségi megmozdulásban, és jó kis csapat jött össze. Jellemzően ezek az emberek olyanok közül kerültek ki, akik vagy felsőfokú végzettséggel, vagy az érettségi mellett legalább még valamilyen egyéb végzettséggel is rendelkeztek. Elmondható, hogy igazán nagy emberi potenciálok vannak itt a településen! Sok egyéb ötlet is megvalósult: például amikor Almásiné Pintér Irén a „Nagy titkai” című saját projektjében megtanította a gyerekeket, hogy lehet a legegyszerűbb zöldségből vagy gyümölcsből nagyszerű ételeket készíteni a chips és csoki helyett. Nagyon élvezték a gyerekek. Nagy Sándor, fafaragó is hasznosította nálunk mesterségbeli tudását a közösségért. Most az önkormányzat közfoglalkoztatottjai dolgoznak az IKSZT-ben, és nagyon sokat segítenek ebben a táborban és az egyéb programokon is.

K. É.: *Noszvaj az elsők között hozta létre az értéktárát. Itt a település a könyvtárat bízta meg a kezelésével, gondozásával. Hogyan álltok az értékek felvételével és a gondozásával?*

C. SZ. K.: Csorba Erzsébet, Böbe, egykori könyvtárosunk nevéhez kötődik a létrehozása. Sajnos Böbe jelenleg már máshol dolgozik, azóta a könyvtár csatlakozott a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerbe, és a Humán Erőforrás Bizottság vette át az értéktár gondozását. Minden noszvajinak fontos, hogy semmi ne maradjon ki. Most is vannak felvételre váró értékek, mint a padlanyos temetkezési mód, mert ez speciálisan noszvaji, de a viselet és az egyesületek értékőrző munkája is.

K. É.: *Nagyon fontos a hagyományörzés a településen. A Pitypang Hagyományörző Egyesület említetted a közfoglalkoztatás kapcsán. Mutasd be, kérlek, pár szóban a szervezetet.*

C. SZ. K.: Mátyus Ágnes, Csorba Erzsébet és Uzelman Mariana kezdeményezésére jött létre az egyesület azzal a céllal, hogy legyen hagyományörzés Noszvajon is. Elsősorban a néptáncot éltetik, oktatják, de mindenféle ősi tudást is (helyi mesterségek, népmesélés) igyekeznek az utókor számára megőrizni, elevenen tartani, és megtanítani az egyesület tagjainak, a gyerekeknek. Mindenkinek a helyi népi értékek megismertetése a legfontosabb. Noszvaj nagyon sajnálatos néprajzilag, mert a matyó és a palóc vidék közötti település, de végül is palóc hagyományokat őriz.

A helyi rendezvényeken mindig jelen vannak a „pitypangos táncosok” szép koreográfiáikkal, és rendszeresen tartanak táncházat is!

K. É.: *Tervek?*

C. SZ. K.: Noszvaj most is jelentkezett a Virágos Magyarország versenybe (egyszer már, 2006-ban ezt a megmérettetést megnyerte). Nagy feladat, mert azonkívül, hogy szeretjük a virágokat, nagyon kevés emberünk van rá. Jelenleg három közmunkás asszony gondolja a virágokat az egész faluban. Így ezt az egész pályázatot csak egy nagy közösségi megmozdulással tudjuk csak megvalósítani. Sokan kapcsolódtak be az ültetésbe és a gondozásba: a református gyülekezet, az óvodások, az Idegenforgalmi Egyesület tagjai, az IKSZT dolgozói. A helyi versenybe összesen 28 nevezés érkezett. Tervünk emellett a Meseút újabb tartalommal való fejlesztése is. Sőt szeretnénk jövőre pályázati forrásból a helyi termék piacot is fejleszteni, a rövid élelmiszerláncon történő értékesítést megszervezni. Az idén átadott Borplaccra pedig helyi borbemutatókat és egyéb más boros programokat akarunk szervezni. Valamint az eddigi rendezvényeket, programokat szeretnénk fenntartani, frissíteni, programkínálatukat gazdagítani!

A beszélgetést a polgármestri hivatalban folytatom, ahol Bóta Gézával, a község polgármesterével találkozom.

Kelemen Éva: *Polgármester úr! Fontos volt, hogy Önnel is találkozzam, hiszen az önkormányzat támogatása nélkül nem tartana ott Noszvaj, ahol most tart. Mióta van hivatalában?*

Bóta Géza: Tizenegy éve vagyok polgármester, és a választásig még két év van hátra. Aztán a többit majd meglátjuk. Nem vagyok tősgyökeres noszvaji lakos, 1965-ben Balatonból költöztünk ide, majd az

édesanyám lett itt a VB titkár. De van gyulai és sarkadi kötődésem is.

K. É.: Milyen beruházások és fejlesztések mentek végbe az ön polgármesteri megbízatása alatt?

B. G.: Nehezen indult. 2006-ban a szennyvíz elvezetés kiépítésének elszámolását az Állami Számvevőszék szabálytalannak ítélte, így különböző bírságokkal sújtották a falut. Aztán az Alkotmánybíróság igazságot tett, eltörölte a több mint 300 milliós „büntetést”, de az addig elvett több mint 20 milliót nem adták vissza. A rosszról nem is akarok többet beszélni. 2009-re sikerült ebből kilábalni. Ettől az évtől lehet mondani, hogy tudtunk pályázni a falu fejlesztése érdekében. A fejlesztések közül négy-öt fontos dolog van, amit mindenképpen ki szeretnék emelni. Az egyik valószínűleg a szennyvíz válságának a lezárása volt. A másik a falu határában lévő óriás szeméttelpeltüntetése, amely megyei szinten is nagy, 5-6 milliárd forintos projekt volt. Noszvaj is jelentős pénzt kapott erre. A harmadik a De la Motte-kastély újrainyítása volt, ami 2010-ben bezárt, és nem nagyon volt rá hatásunk, hogy mi történjen vele. Két évbe telt mire sikerült újra kinyitni és három évig üzemeltetni. Aztán új gazdája lett az intézménynek húszéves időtartamra, a Szaktudás Ház Kiadó Kft.

K. É.: Kriszta említette a beköltözők és a most zajló Erzsébet-tábor kapcsán, hogy nagyon sok a fiatal család és sok a gyerek. Jól működik, és nagyon szeretik az óvodát és az iskolát. Milyen intézmények vannak a településen?

B. G.: Ez így igaz, sokan jönnek ide. A lélekszám növekedik, most 1890-en vagyunk. Az iskolánk teljes létszámmal üzemel, az óvodánk szintén. Ami még nagyon hiányzik, az egy bölcsőde, de mivel ez is kötelező lesz két év múlva megcsinálni, hát meg fogjuk oldani. De egyébként a település mindennel ellátott, van gyógyszertár, posta, bank, bankautomata, orvosi rendelő, fogorvosi rendelő. Szükség lenne egy nagy közösségi házra, mert a meglévő IKSZT-nk sajnos nem elegendő nagyobb rendezvények befogadására! Annak idején a mostani iskola helyén régen a kultúrház volt, de elbontották. Az iskola úgy épült meg, hogy szintér is legyen a falusi rendezvényekhez, de ma már a tankerület kezeli ezt a funkciót is.

K. É.: Az egri térséghez tartozik a település, de Borsod megyéhez is már közel van. Hogyan jelenik meg ez a közelség a település életében, vagy mennyire tud elszakadni ettől?

B. G.: Feltétlen létezik térségi együttműködés, az egrin belül főleg. Sajnos az Egri kistérség munkaszervezete megszűnt, ezért nagyon ritkán találkozunk az Eger környéki települések vezetőivel. Borsodiakkal kicsit jobb a kapcsolat, olyan szempontból, hogy közelebb vannak hozzánk. Mindig azt szoktam mondani, hogy mi átestünk Egernek a túlsó felére, és így miránk a figyelem abból az irányból már kevésbé irányul. Itt van viszont Bükkzsérc, Cserépfalu, Bogács, Szomolya, aránylag jó a kapcsolat velük, de van még mit fejleszteni. Tudunk egymás rendezvényeiről, azért eljárogatunk a programokra. Az igazat megvall-

va, úgy gondolom, hogy nemcsak a polgármesternek vagy a képviselőknek kellene ezt megtenni, hanem a lakosságnak is. Az Egri kistérség településeivel is megvan a kapcsolat, csak mostanában már kevésbé intenzív.

K. É.: A lakosságot hogyan tudják bevonni a programokba? Hogyan látja ezt a településvezetés szempontjából?

B. G.: Mindenről tudnak, a honlapunkon tájékoztatjuk őket. Ha van valami nagyon fontos dolog, akkor szórólapozunk. Van helyi újság, ezen keresztül is mindenről tájékoztatást adunk. Helyi kábeltévénk sajnos nincs, a szolgáltatót nagyon nehéz meggyőzni, hogy szükség lenne rá. De vannak nagyon hasznos dolgok, például egy hangosbemondó is a rendelkezésünkre áll. Ha hirtelenjében most összeszámolom, hét-nyolc ilyen információközlési lehetőségünk is van. Gondolom ez elég! Aki információt akar, az bejön a turisztikai irodába vagy az IKSZT-be, és megkapja a szükséges információt, akár itt nyaralóról, akár állandó lakosról van szó. Próbáljuk őket mozgatni különböző felhívásokkal, mint a virágosítási vagy a legjobb és legszebb konyhakert versenyen kapcsolatban is. Valakit be lehet vonni, valakit nem! De én azt mondom, hogy mivel sok embert tudunk mozgatni, sok minden történik itt. Meg egyre többen kapcsolódnak be. Azok is, akik ideköltöznek, gyakran felajánlják segítségüket, bejönnek, tájékozódnak és természetesen örömmel fogadjuk a segítségüket.

K. É.: A honlapon láttam, hogy kilenc közösségi-családi élményter van Noszvajon. Példaértékű ez országos szinten is, hiszen ezek a terek magánszemélyekhez, családokhoz vagy civil szervezetekhez kötődnek és létrejöttüket a helyi igény teremette. Ön, hogy látja ezeket?

B. G.: A Csendülőt Dr. Csernus Imre hozta létre. Ő is itt vett házat, és így bekapcsolódott a falu életébe. Példaértékű, amit csinált. Egy másik ígéretes történet is elindult: két berettyóújfalui vállalkozó közül az egyik – akiknek már régebben is volt itt hétvégi háza – ide épített Síkfőkútra, és egy lovardát akar létrehozni, amely szerintem jövőre kész lesz. A gyermekek lovas oktatását kívánja majd népszerűvé tenni. Egy másik ember pedig a borturizmusra próbál fókuszálni. Már létre is hozott egy nagyon szép kerthelyiséges borozóteret. Az engedélyek most vannak folyamatban, jövőre nyílik meg valószínűleg a nagyközönség számára.

K. É.: *Milyen civil szervezetek vannak a településen, és hogyan látja szerepüket a település életében?*

B. G.: Gondolom, Kriszta is említette, hogy jó a kapcsolat az önkormányzat és a civilek között. Nyolc civil szervezet van, ami aktívan működik: közte a Noszvaj Idegenforgalmáért Egyesület, a polgárórság, a sportkör, aztán a BoGaTur Egyesület (Bor-Gasztroturizmus Egyesület), a Pitypang Hagyományőrző, a lövészklub. Tízennégy féle nemzetiség van a településen. A finnektől kezdve az észteken keresztül, belgák, hollandok, angolok. Ők persze betelepülők. Nem állandó lakosok, az aktív időszakot a saját országukban töltik, de a nyarat például itt.

K. É.: *Ön szerint melyik volt az a közösségi rendezvény, amelyről azt gondolja, hogy a falu szempontjából nagyon jó volt, hogy létrehozták?*

B. G.: A helyiek mindig jól szórakoznak az Anna-napi búcsún, a Fröccspartin, a szlovák testvér település bevonásával rendezett Söresten vagy az adventi rendezvénysorozat programjain. Azután vannak olyan programjaink, ahol a noszvajiak dolgoznak, bemutatják

tudásukat, értékeinket, ételeinket a hozzánk látogató vendégeknek: a Szerelmnap, a Kemencés Nap, a Szilvanap, a Húsvéti Vendégvárás. Természetesen azt szeretnénk, hogy a helyiek és a turisták mind többet szórakozzanak együtt!

K. É.: *A település az első Kulturális Közfoglalkoztatási Program óta partnere a Nemzeti Művelődési Intézetnek. Hogyan értékeli a kulturális közfoglalkoztatottak munkáját?*

B. G.: Nagyon fontosnak tartom, hogy van egy ilyen program, és a közösség érdekében, a közművelődés szempontjából is nagy szükség van rájuk! Böven tudunk nekik munkát adni. A programokon szereznek gyakorlatot, s aztán sokan el is tudtak helyezkedni. A hivatalnak most egy kulturális közfoglalkoztatottja van. Ő is részt vesz a rendezvényeken, pl. most az Erzsébet-táborban. Korábban volt közfoglalkoztatott a Noszvaj Idegenforgalmáért Egyesületnél is, de most csak a Pitypang Néptánc-együttesnél van egy fő. A barlanglakásoknál is volt ember, és nagyon jó volt, mert idegenvezetés nélkül az vendég csak végigszalad 20 perc

alatt, és nem látja, nem tapasztalja meg azokat a dolgokat, amik igazán fontosak. Például a zeneterebben a hangzást, hiszen azt nem lehet elmondani, azt meg kell élni. Erre pedig fel kell hívni a figyelmet.

K. É.: *Ejtene a terveikről egy pár szót?*

B. G.: Hosszútávra nem nagyon merek tervezni, középtávú tervek vannak, de az elég sok. Mint említettem, már nincs túl sok nagyobb horderejű elmaradásunk, amit hirtelenjében pótolnunk kellene, legfeljebb egy-kettő, de úgy látom, hogy apróbb tennivalóból akadna még számtalan. Itt van például az említett közösségi ház hiánya, aztán a régi iskolánkkal is kellene valamit kezdeni. Egy 600 m²-es területű, fedett ingatlanról van szó. Eből lehetne közösségi házat kialakítani, vagy turistaházat, gyermekszálláshelyet, esetleg kézműves foglalkoztatót, vagy idősek klubját. Először kell egy jó ötlet, és azután meg kell keresni hozzá a forrást. Ennek a költségvetése 100 millió forint fölött lenne, viszont nekünk az éves költségvetésünk 260 millió, amiből nyilvánvaló, hogy ekkora részt erre fordítani nem lehet.

BÓTA GÉZA Noszvaj polgármestere, végzettsége szerint közlekedési üzemmérnök, illetve mérlegképes könyvelő. Balaton községben született, 1965-ben költöztek a családjával Noszvajra. Feleségével 33 éve él boldog házasságban. Egy felnőtt fiú van.

CZINKÉNÉ SZŰCS KRISZTINA a noszvaji IKSZT vezetője. Eredeti végzettsége tanár, gyógypedagógus. Három fiú édesanyja. A Noszvaj Idegenforgalmáért Egyesület titkára, az Eger Térsége TDM Egyesület elnökségi tagja. Feladatai közé tartozik a noszvaji tájház, a Gazdaház irányítása, a könyvtárban zajló munka koordinálása és turisztikai menedzseri feladatok ellátása. 2007 óta vesz részt Noszvaj közéletében. Munkája során arra törekszik, hogy a közösség érdekében minden jó kezdeményezést támogasson, és folytatódjék Noszvajon az értékmentés, értékkeremtés. Véleménye szerint a turizmus is csak jól működő közösséggel működhet jól.

DR. KELEMEN ÉVA kulturális menedzser, földrajz-rajz szakos tanár. Tanulmányait az egri Eszterházy Károly Főiskolán, majd a Debreceni Egyetem Természettudományi Karának tájvédő geográfus-földrajz tanár szakpárján végezte. Doktori fokozatát 2012-ben szerezte. 1999 óta dolgozik a közművelődés területén. Szakmai pályafutását Tiszazugi Földrajzi Múzeumban kezdte, majd az egri Művészetek Háza Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatója volt. 2010-től az Egri Kulturális és Művészeti Központban dolgozott, mint szakmai igazgató. 2015-től a Nemzeti Művelődési Intézet Heves Megyei Irodájának, majd 2017 január 1-től az NMI Művelődési Intézet Észak-magyarországi Központjának módszertani referense.